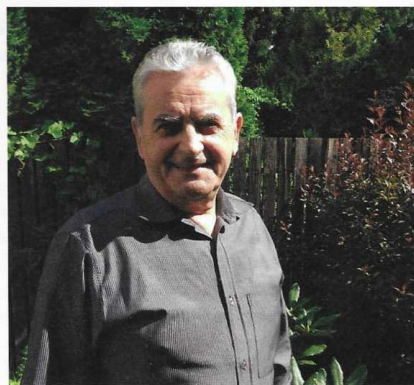

Białe plamy na mapie kraju

Z Tadeuszem Pokrywką, prezesem Krajowej Izby Gospodarczej Przemysłu Spożywczego i Opakowań, rozmawiają Katarzyna Błachowicz i Marta Siatka, koordynatorka Konkursu o Puchar Recyklingu.

Jak można przełożyć ideę GOZ-u na funkcjonowanie gospodarki wielomateriałowymi odpadami opakowaniowymi?

Mówiąc o gospodarce o obiegu zamkniętym (GOZ), należy odwołać się do regulacji zarówno europejskich, jak i krajowych, które jasno określają, że każdy przedsiębiorca jest zobowiązany do zagospodarowania odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań, w których przedsiębiorcy wprowadzili swoje produkty do obrotu. Wszystkie opakowania są objęte obowiązkiem ich zagospodarowania. Docierają do nas nieoficjalne głosy z Komisji Europejskiej, że rozważana jest możliwość ustanowienia zakazu wprowadzania do obiegu opakowań, które nie nadają się do recyklingu. Uważam, że ta propozycja, mimo iż wpisuje się w gospodarkę o obiegu zamkniętym, byłaby dla nas bardzo kłopotliwa. Ten skrajny pogląd może dotyczyć także niektórych opakowań wielomateriałowych. Należy zaznaczyć, że jeżeli niektórych opakowań nie można zebrać selektywnie i poddać recyklingowi ze względu na ich skład ilości, to zawsze istnieje możliwość przeznaczenia ich na paliwo alternatywne i do termicznego przekształcenia.

Obecnie obowiązujący system realizacji obowiązków przedsiębiorców z perspektywy gospodarki o obiegu zamkniętym jest absolutnie niewyłączającym. Powinniśmy zmienić nasze przyzwyczajenia jako klienci i konsumenci. Do tego potrzebne są powszechna edukacja, propagowanie dobrych praktyk, a także większa kontrola.

Czy w Polsce funkcjonuje sprawny system zbierania odpadów opakowaniowych wielomateriałowych?

Wymóg zbierania odpadów opakowaniowych wielomateriałowych to stosowanie w praktyce rozszerzonej odpowiedzialności producenta. Ci wszyscy, którzy zaakceptowali ten fakt – bo jednak nie wszystkim się to udało – realizują swój obowiązek wyłącznie przy wykorzystaniu kartoników do żywności płynnej. Dlaczego? Bo nie ma w Polsce systemu zbierania innych opakowań wielomateriałowych.

Praktycznie tylko jeden z recyklerów przetwarza opakowania z przewagą plastiku. Produkuje on płyty dla budownictwa. Uzyskanie wymaganych poziomów recyklingu dla tej grupy odpadów jest praktycznie nierealne.

Pierwszy powód to trudność z pozyskaniem i wysegregowaniem takiej masy odpadów, a drugi to brak możliwości przetworzenia. Trzecim powodem jest niemożność sfinansowania przez przedsiębiorców zbiórki i przetwarzania takiej masy odpadów.

Według standardów selektywnej zbiórki odpadów wielomateriałowe wrzucane są do pojemników/worków o kolorze żółtym. Jak wygląda to w rzeczywistości?

Uważam, że nasze społeczeństwo bardzo dobrze rozumie ideę segregacji, ale musi mieć do tego stworzone odpowiednie warunki. W wielu miastach i na wsiach już od kilku lat istnieje system segregacji u źródła, w którym żółte pojemniki/worki są opatrzone informacją, że należy do nich wkładać opakowania kartonowe po żywności płynnej. Możliwość segregacji tych odpadów są zatem bardzo duże. Nie ma problemów z ich wysegregowaniem, nawet ze strumienia odpadów zmieszanych. Większość RIPOK-ów prowadzi segregację odpadów wielomateriałowych, aczkolwiek istnieją białe plamy na mapie naszego kraju. Są też duże miasta, które z problemem tych odpadów po prostu sobie nie radzą, np. Warszawa.

Od lipca br. zaczęły obowiązywać standardy segregacji odpadów. We wszystkich gminach system będzie jednaki. To powinno poprawić sytuację dotyczącą zbierania odpadów opakowaniowych wielomateriałowych, ale również radykalnie zwiększyć masę surowców nadających się do recyklingu. Mam nadzieję, że gospodarka o obiegu zamkniętym pozwoli na stwierdzenie, iż nie ma już śmieci, są odpady, a głównie surowce.

10 lat Dobrowolnego Porozumienia

W tym roku odbędzie się uroczystość z okazji 10-lecia funkcjonowania Dobrowolnego Porozumienia na rzecz budowy krajowego systemu zbierania i recyklingu opakowań po żywności płynnej.

2 lipca 2007 roku, w imieniu ministra środowiska, podsekretarz stanu Andrzej Szweda-Lewandowski podpisał Dobrowolne Porozumienie na rzecz rozwoju systemu zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych po kartonach do płynnej żywności

Program REKARTON zainicjowano, aby zrealizować cele zawarte w Dobrowolnym Porozumieniu na rzecz rozwoju systemu zbierania i recyklingu odpadów opakowaniowych po kartonach do płynnej żywności. Porozumienie podpisano 2 lipca 2007 r., a honorowym patronatem objął je ówczesny minister środowiska – prof. Jana Szyszko.

Efektywny system

W ciągu 10 lat funkcjonowania Porozumienia REKARTON zebrano

łącznie blisko 60 000 ton pokonsumenckich odpadów po kartonach do żywności płynnej, które zostały poddane recyklingowi w zakładach papierniczych. Podkreślenia wymaga fakt, że dzięki Porozumieniu udało się praktycznie od podstaw zbudować ogólnokrajowy, efektywny system zagospodarowania tego typu odpadów, a obecnie recykling jest prowadzony m.in. w zakładach MONDI Świecie, w papierni w Wadowicach, papierni w Tychach, a także w zakładzie w Ćmielowie, gdzie produkowane są płyty stosowane w budownictwie. Bardzo ważną częścią działalności Porozumienia było również wspieranie inicjatyw o charakterze edukacyjno-ekologicznym, organizowanych z myślą o konsumentach, w tym o dzieciach i młodzieży. Podczas takich wydarzeń, odbywających się zarówno

w największych miastach Polski, jak i w małych miejscowościach, Polacy mogli dowiedzieć się, co zrobić, aby wykorzystywane w domu kartony do mleka i soków trafiły do recyklingu. Wcześniej niewielu konsumentów zdawało sobie sprawę, że kartony do mleka i soków to opakowania przyjazne środowisku. Praktycznie nie istniał sprawny i efektywny kosztowo system ich zagospodarowania.

Pierwsi w Polsce

Dobrowolne Porozumienie REKARTON jest pierwszym w Polsce porozumieniem samorządu gospodarczego, reprezentującym grupę przedsiębiorców wprowadzających produkty w opakowaniach wielomateriałowych w zakresie utworzenia i utrzymania systemu zbierania, transportu, odzysku, w tym recyklingu lub unieszkodliwiania odpadów opakowaniowych powstałych z opakowań wielomateriałowych. Porozumienie REKARTON jest kontynuacją i rozszerzeniem działalności Programu REKARTON, czyli nowatorskiej oraz w pełni dobrowolnej inicjatywy przemysłu sokowego, mleczarskiego i opakowaniowego, aktywnie wspierającej zbieranie i recykling zużytych kartoników po mleku i sokach w Polsce w latach 2007-2013. Decyzja o powołaniu Programu była pierwszym krokiem do stworzenia takiego systemu, który dziś, po 10 latach, przynosi korzyści nie tylko firmom komunalnym i przemysłowi recyklingowemu, ale także konsumentom i środowisku naturalnemu.

www.rekarton.pl

Dobrowolne Porozumienie
REKARTON